

Марія ПАВЛОВИЧ

Андрій РЕГУЛЬСЬКИЙ

Анна ДРОЗД

*Західноукраїнський національний
університет*

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ СУБ'ЄКТІВ МІЖНАРОДНОГО БІЗНЕСУ

Умови сьогодення диктують нові вимоги до діяльності суб'єктів міжнародного бізнесу та забезпечення конкурентоспроможності. Для сучасної епохи характерним є стрімкий розвиток інформаційних технологій, «що дає альтернативну можливість суб'єктам господарської діяльності спрямовувати свій курс на розвиток внутрішньогосподарських та внутрішньогалузевих зв'язків, оптимізацію міжнародного співробітництва» [1].

Щоб утримати конкурентні позиції, компанії повинні володіти інноваціями. «В сучасних умовах розвитку та поширення процесів науково-технічного прогресу, будь-які стратегічні кроки компанії мають ґрунтуватися на нововведеннях, а діяльність повинна мати інноваційний характер» [2].

І актуальним для них залишається питання щодо впровадження інновацій. Саме інновації створюють умови для управління компанією з метою досягнення конкурентоспроможності. Інновації, знання та технології слід розглядати як базові концепції у сфері міжнародного бізнесу. Очевидно, що, щоб досягати конкурентних переваг у міжнародному бізнес-середовищі, компанії повинні шукати нові джерела цих переваг, використовуючи інновації як ключові рушійні сили розвитку.

Впроваджуючи інновації у практичній площині, суб'єкти міжнародного бізнесу отримують продукцію з якісно новими характеристиками, ефективну систему управління, нові виробничі процеси, впровадження принципів сталого розвитку в моделі бізнесу. Інновації та міжнародний бізнес є важливими для досягнення конкурентних переваг у непередбачуваних бізнес-середовищах, тим більше зважаючи на сучасні виклики та глобальну нестабільність.

Формуючи стратегію розвитку, компанія шукає інновацій щоб конкурувати у всьому світі. Для ТНК цей процес полегшений, бо вони використовують нові інструменти для управління інноваціями та формування інноваційних стратегій для завоювання нових ринків, зміни асортименту, впровадження елементів сталого розвитку.

Глобальний індекс стійкої конкурентоспроможності (GSCI), який публікується з 2012 року, є найповнішим рейтингом країн за рівнем

конкурентоспроможності. GSCI згруповано в 6 підіндексів: природний капітал, ресурсоефективність та інтенсивність, соціальна згуртованість, інтелектуальний капітал, економічна стійкість та ефективність управління. Цей індекс враховує ті аспекти, які відображають і сталий розвиток.

Серед інноваційних підходів до управління конкурентоспроможністю компаній можна віднести інноваційний менеджмент. Тому підтримуємо думку, що «інноваційний менеджмент є одним із напрямів стратегічного керування, що здійснюється на вищому рівні організації. Його метою є визначення основних напрямів виробничої та науково-технічної діяльності підприємства, розроблення й упровадження нової технології та продукції, модернізація та удосконалення випущеної продукції й технології, подальший розвиток виробництва традиційних видів продукції й зняття з виробництва застарілих» [3].

Впровадження інформаційних технологій та інновацій дозволяє компаніям створювати якісний продукт. Опитування, опубліковане консалтинговою компанією McKinsey у листопаді 2020 року [4], показало, що компанії використовували ІІТ як інструмент для створення цінності під час пандемії. Насправді з майже 2600 респондентів у всіх секторах і регіонах половина пояснили, що вони використовували його для принаймні однієї функції своєї діяльності. Водночас, розвиток технологій та інновацій міжнародний бізнес також відчувають їх проблемами. Одним із найбільш серйозних викликів є загроза кіберзлочинності.

Використання суб'єктами міжнародного бізнесу інноваційних технологій має такі переваги, : оптимізація часу; покращення внутрішньої та зовнішньої комунікації; швидший час виходу на ринок; підвищення рентабельності інвестицій; централізація інформації; стимулювати впровадження цифрових технологій; утримання клієнтів і нові продажі.

Список використаних джерел:

1. Луцій, О. П., Корнійчук, Т. А. *Особливості формування стратегії інноваційного розвитку підприємств аграрного сектору. Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління. 2022. №6. URL : <https://reicst.com.ua/pmt/article/view/2022-6-04-07>*

2. Прушківська Е. В., Авраменко К. О. *Інноваційні стратегії розвитку міжнародних компаній в умовах глобалізації. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2020. № 4. С. 28-35. URL : https://ev.ntu.org.ua/index.php/en/archive?arh_article=1291*

3. Кара Н. І., Зинич Л. В. *Особливості інноваційного менеджменту в діяльності міжнародних компаній. Менеджмент та підприємництво в Україні: етапи становлення та проблеми розвитку. 2021. №2 (6). С. 40-46.*

4. *New operations management systems for a digital world. URL : <https://www.mckinsey.com/capabilities/operations/our-insights/new-operations-management-systems-for-a-digital-world>*

Марія ЛИЗУН

д.е.н., професор Західноукраїнського національного університету

Павло ДЗЮБАНОВСЬКИЙ

аспірант Західноукраїнського національного університету

РЕГІОНАЛЬНА ПОЛІТИКА ЄС: ВИКЛИКИ ТА СТРАТЕГІЧНІ НАПРЯМКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Реалізуючи свою регіональну політику ЄС ставить за мету покращення економічного добробуту регіонів союзу та зменшення регіональних диспропорцій. Інструменти регіональної політики спрямовані на всі регіони та міста Європейського Союзу для забезпечення економічного зростання, сталого розвитку, конкурентоспроможності бізнесу, створення нових робочих місць та покращення якості життя громадян.

Регіональна політика ЄС реалізовується п'ятьох ключових напрямках [1]:

1. Інвестиції в людей, надання їм доступу до освіти, можливостей працевлаштування та сприяння соціальній інтеграції.
2. Підтримка розвитку малого та середнього бізнесу.
3. Інвестиційні проекти в сфері навколишнього середовища.
4. Інвестиції в дослідження та інновації.
5. Розвиток відновлюваних джерел енергії та інноваційної транспортної інфраструктури, модернізація транспорту для боротьби зі зміною клімату.

Регіональна політика ЄС, що базується на територіальному підході, має позитивний вплив на розвиток усіх європейських регіонів. Адже ця політика спрямована пом'якшити наслідки демографічної трансформації, що призводить до скорочення населення працездатного віку [2; 3].

Слід відмітити, що за період 2014-2020 рр. обсяг фінансування, який відводився для впровадження регіональної політики, становив майже 14% від загального обсягу державних інвестицій в ЄС загалом. Регіональні програми фінансування у 2021-2027 роках продовжуватимуть відігравати важливу роль у соціальному та економічному розвитку регіонів. Периферійні та менш розвинені